

Naša mačka
mehkotačka
za frizerko se uči.
Kogar v šapice dobi,
ga nakodra in obrije,
repke, brčice navije.

Petelinček kikirika,
po dvorišču zrnje pika,
putkam svojim načeluje,
jih varuje in modruje:
»Meni nič ni za časti,
srečen sem — kikiriki!«

Milan Skrbinšek

Dijaško diletantsko društvo

(Nadaljevanje.)

Naša nadaljnja vrsta iger, ki smo jih še uprizorili in tako spravili dobesedno »pod streho« našega gledališča, ni še kazala nikakršnih posebnih literarnih (leposlovnih) hotenj. V naših mladih žilah se je pretakala zgolj »gledališka« kri, da nam je srce — zdaj v zavesti, da smo »igralci«, bilo v mirni pokojni sreči — zdaj spet poskočilo v hipni radosti, če nam je prišla pod roko knjiga, ki je bila tiskana v »dialogih« (razgovorih) ter je bilo njeno besedilo razdeljeno v različna »dejanja«, »prizore« in je kazala med oklepaji pisateljeve »opazke«, ki so nam bile kot navodilo za prizorišča, za razporedbo oseb na odru in njihovo čustveno in mimično igro prav posebno pri srcu — ali pa nam je polno ponosa po uspeli predstavi dvigala glave, da smo se čutili kot »družina igralcev« med drugo mladino kot nekaj posebnega.

Da, morali bi nas bili videti, kadar smo v našem domu sedli polni načrtov okoli mize, da razpravljamo z važnimi obrazi o igrah, ki smo jih imeli za uprizoritve v načrtu. Tu smo se poglobljali skupno kar vsi v značaje oseb kakšne igre, da bi bila »zasedba« (pridelitev vlog posameznim igralcem) čim pravilnejša, ter smo računali in računali, koliko bo treba izdati za papir, les, barve, žeblje za nove kulise, za baroke itd. Morali bi nas videti, kadar smo se po takih burnih razgovorih napotili čez šišenski grič v Tivoli ter se v občutku svoje važnosti z dobrohotnim ponosom ozirali na druge otroke, ki so se igrali tam gori »ravbarje in žandarje« ali pa »Bure in Angleže« in kar je bilo drugih takšnih iger, ki so bile takrat med mlado študentarijo v navadi, kakor »lovljenje«, »škarjice«, »skrivalnice« itd.

Vedeti morate namreč, da takrat — to je pred dobrimi štiridesetimi leti! — pri nas šport ni bil niti še v povojih. Danes hodi mladina redno k telovadbi v raznih telovadnih društvih, se družijo že v otroški

dobi v posamezne skupine, ki redno igrajo nogomet, hazeno ter med seboj tekmujejo v plavanju, teku, goje drsanje, smučanje itd. Takrat vsega tega ni bilo.

Ko smo bili otroci prosti, to se pravi, ko smo spisali svoje šolske naloge ter se naučili vse potrebno za šolo, so nam starši dovolili, da smo šli — »ven«... da smo se šli — »igrat«.

Sešli smo se na dvorišču vsi otroci stanovalcev iste hiše ter smo se predvsem pomenili, kaj se bomo igrali. Ko smo bili že čisto spehani — saj smo se najrajši »lovili« ali pa igrali »škarjice« — smo sedli v svoj stalni kotiček na dvorišču ali pa na vrtu ter se — »pogovarjali«.

To pogovarjanje je bilo prav za prav najlepše izmed vsega. Pri-povedovali smo si vse križem svoje doživljaje doma in v šoli ali pa smo z razgretimi lici opisavali svoje nedeljske »sprehode« s starši, pri čemer smo najbolj verno poslušali vedno tistega, ki je bil tako srečen, da je napravil s starši celó kakšen — izlet. Da — izlet! To je bila za nas vse čudovita beseda. V tistih časih so namreč meščani radi hodili »na kmete«. Ne zato, da bi se tam napótili z vso naglico v kakšno mračno, zakajeno gostilno, ki bi bila znana zaradi dobrih klobas in izvrstnega cvička, temveč z namenom, da pridejo v naravo ter se na-užijejo ob robu senčnega gozda ali pa sredi njega na prijazni ma-hoviti jasi osvežujočega gozdnega zraka, ali da poležejo na prijazno travnato »mejo« med zreliimi žitnimi polji ali pa v senco na robu cvetočega travnika!...

O, otroci, če bi vedeli, kako lepo je to bilo!

Takrat je bilo družinsko življenje med nami mnogo lepše kot pa more biti zdaj v teh težkih časih, ko tarejo vse človeštvo težke skrbi, ko nam grozi, zdaj od daleč, zdaj čisto od blizu, vojna.

Vojna! — Kdo je mislil takrat na vojno? Na »vojsko«, kakor so rekli v tistih časih. — Ne spominjam se, da bi bil kot otrok in še pozneje kot dijak, prav do vojne med Buri in Angleži, slišal ali bral to besedo. — Vojna je bila za nas čisto pravljična beseda, tako zelo je bila oddaljena od nas, od resničnega življenja.

Živeli smo vsi, tudi družine s skromnimi dohodki, brezskrbno in zadovoljno. Oče je služil denar ter je z radostnim srcem hodil v službo in prihajal iz nje domov; mati je kuhala, prala, pomivala in šivala; otroci smo se učili, nekateri bolj, drugi manj, vendar pa vsi mnogo lažje kot v današnjih skrbi polnih časih. — A ob nedeljah in praznikih smo zgodaj vstali, se oblekli v svoje »mašne« (praznične) obleke, šli z očetom v cerkev k pridigi in maši (mati je bila pri maši že zgodaj zjutraj) ter smo se vrnili domov, da sedemo opoldan k mizi, ki je bila pogrnjena z nedeljskim prtom ter obložena z imenitnejšo jedjo kot med tednom. Mati je medtem, ko smo bili otroci z očetom v cerkvi, skrbno kuhala in pekla ter nas po preprostem, a okusnem in izdatnem kosilu navadno prijetno presenetila še s — »štrukljem«.

Iz kuhinje pa je dišalo še neko drugo pečenje, ki ni prišlo na mizo. Vedeli smo — tisto pečenje je pa za — izlet.

»Sedaj pa se hitro oblecite, otroci!« je rekel oče ter nam lju-beznivo pomežiknil.

Vedeli smo, kaj to pomeni: »Na izlet gremo, na izlet!« smo za-vrisnili. In že smo hiteli oblačiti se, da smo se kar zaletavali drug v drugega, da nas je morala mati včasih kar malo pokarati.

Pa smo šli...

Vsa družina! Ven — na kmete!

In nikamor v gostilno! Ne, ko je bil čas, so nas starši poklicali

s cvetočega travnika ali iz hladnega gozda. Mati je vzela iz košarice tisto pečenje za izlet, ki nam je zunaj v naravi bolj dišalo kot bi nam najiminitnejša jed v zatohli gostilni; a s hladno vodo iz bližnjega izvirka ali iz čistega potočka smo si osvežili grla.

Potem smo še malo polegli po travi, pričakali sončnega zahoda, da vidimo, kako nebo lepo rdi, ko se poslavlja sonce izza gore s svojimi pahljačasto razprtimi žarki od dneva...

Ko je legel mrak na zemljo, pa smo se zadovoljni in srečni vrnili domov, kjer smo zaužili skromno večerjico ter legli k počitku...

KONČI AHAČIČ

Miček — tiček

KAČA

SOVA

LISICA

MARTIN-POTEPIN

PTIČ

TIČEK-MIČEK

GNEZDO

ŽUŽELKE

1, KI SE JE VSAK DAN PLAZILA MIMO 7, 2, 3, 4, VSEM JE 6 SREČNO UŠEL! ŽALOSTNA 5 STARŠA STA SE TUDI VDALA V GRENKO USODO IN ODSLEJ SKRBELE LE ŠE ZA 6. 5 STA MU PRINESLA NAJSLASTNEJŠE 8, TAKO, DA JE 6 LEPO USPEVAL IN KMALU TAKO ZRASTEL, DA GA JE BILO ZA CELO 7.

Mirko Kunčič

Prva piščalka

Ded skoz okno je pokukal,
vnuke je za nos pocukal
in zaklical: »Brž na trato!
Sonce je že močno zláto.«

Sredi trate zdaj sedijo,
se pomladi veselijo.
Ded piščalko prvo reže —
vso s spomini jo poveže...